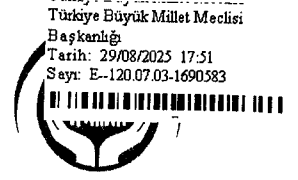

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/29226
6K 129

Sayı : E-54045643-610-20684870

Konu : Soru Önergesi (7/29226)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.06.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1646034 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten YONTAR'a ait 7/29226 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/29226) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3313324C-1093-4088-A380-7F22F803874F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Levent BOZKURT

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN NURTEN YONTAR'A AİT 7/29226 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

İklim değişikliğinin etkilerinin yoğun olarak hissedileceği Akdeniz iklim kuşağında yer alan ülkemizde büyüyen ekonomi ve artan üretimle tarımda, sanayide, enerjide, turizmde ve daha birçok sektörde suya olan ihtiyaç artmaktadır.

Bakanlığımızca 2016 yılında tamamlanan “İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi” ile iklim değişikliğinin tüm havzalarda yüzey ve yer altı sularına muhtemel etkisi tespit edilmiş ve gerekli uyum faaliyetleri belirlenmiştir.

Ulusal su verimliliği hedeflerinin ve stratejilerinin ortaya konulduğu “Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)” hazırlanmıştır.

Planda, sektörel ve bireysel su kullanımlarında hedefler, stratejiler, eylemler ve sorumlu kurumlar belirlenmiştir. Ayrıca plan kapsamında tarımsal su kullanım verimliliğini artıran uygulamaların yaygınlaştırılmasıyla mevcut durumda %50 olan sulama randımanının 2030 yılına kadar %60, 2050 yılına kadar %65 seviyesine yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Bulduğumuz yüzyıl için yapılan iklim etki değerlendirmeleri, artan sıcaklıklar ve değişen yağış rejimi neticesinde tarımsal sulama, endüstri, kentsel ve turizm kullanımlarının hangi ölçüde artacağı ile ilgili olarak gelecek dönemlere ilişkin su ihtiyaçları projeksiyonları yapılmıştır.

Ülkemizde tüm sektörlerde suyun verimli kullanılması ve su verimliliği konusunda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla 31.01.2023 tarihinde “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği” başlatılmıştır.

Su verimliliği seferberliğinin uygulanmasına yönelik 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de “Su Verimliliği Yönetmeliği” yayımlanmıştır. Mezkûr Yönetmelik ile sektörel su kullanımlarının izlenmesi, kayıt altına alınması, orantısız su kullanımlarının ve su kayıplarının azaltılması, ekosistemlerin ve su kaynaklarının korunarak her türlü su kullanımında verimliliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Seyhan, Gediz, Küçük Menderes, Konya, Akarçay, Burdur, Batı Akdeniz, Kuzey Ege, Büyük Menderes olmak üzere 9 havzada SSTP tamamlanmış ve yayımlanmıştır.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır.

Kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması maksadıyla ülkemizdeki 25 nehir havzası için kuraklık yönetim planları hazırlanmıştır.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ülkemiz şartlarına uygun 2008-2012, 2013-2017, 2018-2022 ve 2023-2027 dönemine ait Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı’nın yol göstericiliğinde illerin kendi dinamiklerine ve özel koşullarına uygun olarak “İl Kuraklık Eylem Planı” oluşturulmuştur. İl Eylem Planı kapsamında; Vali başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

oluşturulan İl Kriz Merkezi kararlarıyla olası kuraklık ile ilgili tedbirler alınarak il bazında uygulanmaktadır.

Bu kapsamda Edirne ilinde 07.04.2025 tarihinde, Tekirdağ ilinde 07.05.2025 tarihinde Kırklareli ilinde 14.05.2025 tarihinde Tarımsal Kuraklık İl Kriz Toplantıları yapılmış olup alınan kararlar uygulamaya konmuştur.

Ayrıca, suyun en verimli şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla düzenli olarak, faaliyet gösteren sulama birliği ve sulama kooperatifleri ile bilgilendirme toplantıları yapılmakta ve sahadaki durum anlık olarak değerlendirilmektedir.

Hazırlanan teknik bilgi notları ve raporlar doğrultusunda, 1968 tarihli ikili anlaşma hükümleri doğrultusunda Meriç Nehri debisinin anlaşmada öngörülen asgari seviyelere çıkarılması için Bulgaristan tarafı ile resmi yazışmalar ve diplomatik girişimler aktif olarak yürütülmektedir.

Bu kapsamda, kış aylarında nehir akımlarının yüksek olduğu dönemlerde, Meriç Nehri'nden pompajla alınan suların "off-stream" olarak tabir edilen depolama tesislerinde biriktirilmesi, yaz aylarındaki sulama ihtiyacına yönelik kritik bir su yönetimi stratejisidir. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerinin sulama suyu ve içme suyu ihtiyacı için yeni depolama tesislerinin planlama ve proje süreçleri devam etmektedir. Su kayıplarını en aza indiren basınçlı (damla ve yağmurlama) sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması ve 25 yılını doldurmuş olan sulama tesislerinin rehabilitasyonu gerçekleştirilerek sulama anındaki kayıpların en aza indirgenmesi sağlanmaktadır.

Meriç Edirne Sulaması, Hamzadere Barajı Sulaması, Hamzadere Barajı Sulaması 2. Kısım, Çakmak Barajı Sulaması 1. Kısım, Çömlekköy Barajı ve Sulaması Projesi, Kırklareli Kızılcıkdere Sulaması İkmali Eksik İmalatların Tamamlanması, Kırklareli-Pınarhisar Yenice Göleti ve Sulaması, İncelik 1-2 Barajları, Dedecik Barajı, Süloğlu Sulaması Yenileme Projesi, Keşan Sulaması Yenilemesi Projesi, Enez Projesi, Çakmak 2. Merhale Projesi, Yukarı İpsala Projesi - Korucuköy Barajı ve Sulaması, Kayalıköy Sulaması Yenilemesi Projesi, Hayrabolu Sulaması Yenileme Projesi devam etmektedir.

Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminin Kurulması çalışmalarına başlanmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistemle kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm, sanayi gibi su kullanan sektörlerle gerekli uyarılar yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca tarımda kullanılan suyun etkin kullanımını sağlamak üzere 2007 yılından itibaren bireysel tarla içi modern sulama sistemlerine Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Kurak ve yarı kurak bölgelerde yağış sularından maksimum fayda sağlanmak üzere yağmur hasadı projeleri yürütülmektedir. 2022 yılında KKYDP kapsamında tarımsal kuraklığı önlemeye yönelik kırsalda yağmur hasadı için havuz yapımı (Jeomembran) %50 hibe kapsamına alınmıştır.

IPARD III Programı kapsamında çıkılan ve çıkılacak çağrılarda %50-75 değişen oranlarda yatırım tedbirlerine (damla sulama, yağmurlama, pivot ve tamburlu sulama sistemlerinin ayrıca suyun kaynağından çıkarılmasında ihtiyaç duyulan enerjinin karşılanabildiği modern tarımsal solar sulama sistemlerinin dahil olduğu) hibe desteği sağlanmaktadır.

İklim değişikliği kaynaklı risklerin etkilerini en aza indirmek için Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) kapsamında yer alan "Köy Bazlı Verim Sigortası" ile kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek, yeşil mercimek ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yağlık ayçiçeği ürünlerinde kuraklık, don, sıcak rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem ve aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat altına alınmaktadır. Köy Bazlı Verim Sigortası kapsamında poliçede yazılı primin %70'i Devlet tarafından karşılanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından su kısıtının belirlendiği bölgelerde, belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimizin Devlet Destekli Tarım Sigortası yaptırmaları halinde; poliçe primi üzerinden %10 oranında "Su Kısıtı Desteği" indirimi, uygulanmaktadır.

8038 ve 8039 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Bu doğrultuda; basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon üst limite kadar %100'e varan oranlarda faiz/kâr payı desteği verilmektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), ülke genelinde faaliyet gösteren lisanslı depolara imzaladığı protokol doğrultusunda ürün teslim eden üreticilerden Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) yoluyla ürün almakta ve aldığı ürünleri bu depolarda stoklamaktadır. TMO tarafından işletilen veya yatırım programı hazırlanan lisanslı depo bulunmamaktadır.

Trakya bölgesinde hâlihazırda 5 ilde (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale/Gelibolu ve İstanbul) 18 noktada 12 lisanslı depo firması toplam 950 bin ton kapasite ile faaliyet göstermektedir.

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu gereği lisanslı depo işletmelerinin ve yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin işlemler Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımızca lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması amacıyla ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı üretici ve örgütlerine 2018-2024 yılları arasında kira, nakliye ve analiz ücreti desteği verilmiştir.